

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 218. SZÁM.

Debrecen, 1938 szeptember 28 szerda

ÁRA: 12 FILLÉR.

Mozgósították az angol flottát

A háború még elkerülhető, — vélte rádióbeszédében Chamberlain

Nem adta fel a reményt a békés megoldásra — Anglia kezességét ajánlotta fel — Harmadszor is kész Németországba menni

A cseh kormány ki akarja játszani a magyarokat, a Hodzsa-féle túlhaladott tervet ajánlja
Ha ez igaz, a magyar kormány nem tárgyal

Cáfolják a német és olasz mozgósítás hírét

Hiller kancellár hétfői beszédén világszerte nagy érdeklődéssel várták Chamberlain előre bejelentett rádióbeszédét, mely kedden hangzott el. Az angol miniszterelnök beszédének vezérmotívuma, hogy a háború elkerülhető és remény van a békés megoldásra. Hangsúlyozta, hogy az angol kormány kész kezességet vállalni arra nézve, hogy Csehország átengedi a szudétánémet területeket és kész harmadszor is elmenni Németországba a békés megoldás érdekében.

Magyar szempontból rendkívül fontos az az illetékes közlés, mely a magyar jegyzékre adott prágai válasza vonatkozik. Ebből kiderül, hogy Prágában úgy értelmezik a választ, hogy a cseh kormány a Hodzsa-féle nemzetiségi statutum alkalmazását akarja felajánlani. A mai komoly időkben óvakodunk minden súlyosabb kifejezéstől, de ha tényleg így áll a dolog, akkor a cseh kormánynak ezt az eljárást félrevezetésnek, illetve a magyarság kijátszásának kell minősíteni.

A Hodzsa-féle mézesmadzagnak nem dől be a felvidéki magyarság

és ez a terv már régen túlhaladott, mert egyáltalában nem oldotta volna meg az égető problémát. Egészen valóságosan hangzik, hogy ilyesmivel hozakodik elő a prágai kormány akkor, mikor a szudétánémet területekről már tulajdonképpen lemondott és a lengyel kisebbségek ügyét is határrevízió árán is hajlandó megoldani. A magyar álláspont az, hogy a felvidéki magyarság nem kaphat kevesebbet, mint a Csehszlovákiában élő többi nemzetiség.

A magyar közvélemény azt a félreérthetetlen kívánságát juttatta a leghatározottabb formában kifejezésre, hogy a csehszlovák impérium alatt lévő magyarlakta területeket minden további nélkül vissza kell csatolni Magyarországhoz, a szlovák és rutén testvérmézetek részére pedig biztosítani kell az önrendelkezési jogot. E kívánságok mellett a magyar közvélemény egységesen ki is tart. Ez állásponton szigorúan megmaradva csak konzekvens, hogy tárgyalási alappak sem fogadhatja el a magyar kormány a Hodzsa-tervet.

Ejtfél után két órakor érkezett a

rendkívüli komoly hír, hogy az angol flottát mozgósították. A hivatalos jelentés megemlíti, hogy

csak óvintézkedésről van szó. Remélhető, hogy ennek az intézkedésnek tényleg nincs is más célja.

Magyar hivatalos közlés

Budapest, szept. 27. Illetékes helyről közlik: A csehszlovák kormánynak a magyar jegyzékre adott homályos választ Prágában ugylátszik akként értelmezik, hogy a csehszlovák kormány a Hodzsa-féle nemzetiségi statutum alkalmazását akarja felajánlani. Ha ez igaz, úgy a tárgyalások teljesen feleslegesek, mert minden ilyen javaslat elfogadhatatlan volna.

Varsó, szept. 27. (Lengyel TL.) A csehszlovák kormány válaszárol szóló hír, amely szerint a

cseh kormány a magyar lakosságnak a Hodzsa kormány nemzetiségi szabályzatát ajánlja elfogadásra, még pedig a csehszlovák köztársaság keretén belül, varsói politikai körökben valóságos megdöbbenést keltett. A hírt kezdetben valószínűtlennek tartották, később azonban megerősítették. A cseh javaslat — jelentik ki e körökben — 20 évvel elkésztett azt mutatja, hogy a prágai kormány teljességgel nem érti meg a mai helyzetet.

Az angol flotta mozgósítása

London, szept. 27. Reuter iroda. Az angol tengernagyi hivatal közli, hogy óvintézkedésként indítva éri magát a flotta mozgósítására. Az utasításokat szeptember 28-án teszik közzé. Közvetlen azután, hogy a király közölte a felhívását, amely zászló

alá rendeli a tengerész-tartalékosokat.

A közlés a következőket mondja: A brit szigetek mindazon férfi lakosai, akik a királyi flotta B. osztályának tartalékához tartoznak, szeptember 28-án kötelesek reggel helyükön jelentkezni egyé-

ni behívás bevarása nélkül. A királyi haditengerészethez tartozók kötelesek a kitett falragaszokat figyelemmel kísérni. Valamennyi tengerészeti tartalékos és valamennyi műszerész egyéni behívót

Cáfolják a német és olasz mozgósítás híreit

Berlin, szept. 27. (Német TL.) Egyik külföldi hírszolgálati iroda azt jelentette, hogy Németország holnap 14 órakor mozgósítási szándékozik, ha Prága addig a német emlékirathoz nem járul hozzá. Ezt a jelentést itteni tájékozott körökben tévesnek mondják.

Chamberlain rádióbeszéde

London, szept. 27. Chamberlain angol miniszterelnök a miniszterelnöki épületben levő dolgozószobájában tegnap este mondta el világszerte nagy érdeklődéssel várt rádióbeszédét, amelyet a Brit Birodalom, Északamerika és több európai állam rádiója is közvetített. A speaker néhány szóval bejelentette, hogy a miniszterelnök fog beszélni, aki a mikrofonhoz lépve ezeket mondta:

— Holnap fog összeülni az angol parlament, amelyen teljes beszámolót akarok adni azokról az eseményekről, amelyek a mai aggasztó és válságos helyzethez vezettek. Korábban nem lett volna időszerű erről a helyzetről nyilatkozni, de néhány napi várakozás után most már időszerűnek látom, hogy legalább néhány mondatban tájékoztassam Önöket Angliában, a Brit Birodalomban és tájékoztassam a birodalomon kívül levőket is.

— Először is azokról a levelekről óhajtok beszélni, amelyek hozzáma és a feleségemhez érkeztek. Ezeknek a leveleknek írói hálálkodnak faradozásaimért, sikert kívánnak további erőfeszítéseimre és még azt is megígérik, hogy imádkoznak törekvéseim sikeréért. Ezeknek a leveleknek legnagyobb részét nők írták, anyák és nővérek, mégpedig nemcsak honfitársaim, hanem franciaországi, belgiumi, olaszországi, sőt még németországi nők is. Ezekből a levelekből kicsendül az aggodalom és ujjában — de sajnos még tulkorán — a nagy megkönnyebbülés is, hogy a háború veszedelme elhárul.

— Felelősségem — így folytatta az angol miniszterelnök — azelőtt is roppant súlyos volt, de ma valósággal nyomasztó. Mily borzalmas, fantasztikus és hihetetlen, hogy mi itt lövészárkokat ásunk és gázálarokat veszünk fel azért, mert vizsály tört ki egy távoli országban olyan népek között, amelyekről jóformán nem tudunk semmit. Ennél is lehetetlenebbnek látszik, hogy emiatt háborúba keveredjünk, mert a megegyezés a háború tárgya körül elvben már létrejött. Jól meg tudom érteni azokat az okokat, amelyeknél fogva a cseh kormány nem fogadhatta el a feltételeket, amelyeket a német emlékirat magában foglalt. Mégis az a meggyőződésem, a Hitler kancellárral folytatott megbeszéléseim alapján, hogy lehetségesnek kell lenni az elrendezésnek, ha időt engednek rá. Megégyezésre lehet jutni a cseh kormánnyal az átesetelés kérdésében olyan feltételek mellett, amelyek biztosítják a lakossággal való méltányos elbánást. Önök mindnyájan tudják, hogy én megírtam mindent, amit egy ember megtehet, hogy a vizsályt elsimítsam.

— Németországi látogatásom meggyőzött arról, milyen élan

fog kapni, amint szolgálatukra szükség van. A tisztek várják be az egyéni behívás-rendelkezést, amelyet a szolgálat követelményeihez képest fognak megkapni.

Berlin, szept. 27. A Német TL a következő római hírt közli: Egy amerikai hírszolgálati irodának azt a külföldön terjesztett híreit, amely szerint Olaszország elrendelte az általános mozgósítást, mértékadó olasz oldalról hamis jelentésként visszautasították.

átérzi Hitler, hogy neki sikra kell szállnia a német álláspontért és megértettem, hogy méltatlankodik amiatt, hogy a megegyezés akadályokba ütközik. Bizalmasan megmondtam neked és tegnap este nyilvánosan is hallottuk tőle, hogy a szudétánemet kérdés elintézése után Németországnak területi követelése Európában nincs többé. Első berchtesgadeni látogatásom után eljuttattam a javaslatot a cseh kormányhoz, mely már tartalmazta Hitler kívánságainak lényegét. A legnagyobb mértékben meglepődtem, amikor visszatértem Németországba és hallottam Hitlernek azt a követelését, hogy azonnal adják át a kérdéses területet a szudétánemet katonailag megszállni német csapatokkal. Nem volt szó többé azok érdekeinek biztosításáról, akik nem németek, vagy pedig nem kívánják a német birodalomhoz csatlakozni. Azt kell mondanom: én ezt a magatartást nem tartom követelhetőnek, amennyiben ez a magatartás annak tulajdonítható, hogy Németország kételkedik a cseh kormány ígéreteinek betartásában, felajánlottam az angol kormány nevében, hogy kezeskedik ezért, ezt a kezeskedést pedig nem szabad alábecsülni.

— Nem adtam fel a reményt — folytatta ezután —, hogy a békés megoldás lehetséges és nem is fogok felhagyni azzal a bizakodással mindaddig, amíg a reménynek csak egy parányi szikrája is látható. Még harmadszor is kész vagyok látogatást tenni Németországban, ha úgy érzem, hogy ezzel előbbre viszem a jó ügyet. Ebben a pillanatban azonban még nem látom, hogy bármit is tehetnék a közvetítés terén. Viszont időközben vannak bizonyos dolgok, amelyekkel meg tudunk tenni s amelyeket meg is kell tennünk itthon. Az egyik ezek között, hogy önkéntesket kell toborozni a légvédelmi testület számára, a tüzoltóságunk, továbbá meg kell erősíteni a rendőri szolgálatot és a területi hadsereg egységeit. Tudom, hogy Önök angol nők és férfiak készen állanak rá, hogy kivégjék részüket a haza védelméből, mégis kérem Önöket, ha eddig még nem tették, jelentkezzenek a helyi hatóságoknál és ajánlják fel szolgálatukat, jelentsék ki, hogy mindent megtesznek, ha szükség lesz Önökre. Hívni fogják Önöket, ha szükségessé válik. Ne riadjanak meg, ha behívják ezek csak óvatossági intézkedések, amelyeket a kormánynak meg kell tennie az ilyen időkben, mint amilyen a mostani. Amde nem jelenti szükségképpen azt, hogy mi elhatároztuk a háborút, vagy éppen azt, hogy a háború közvetlen küszöbön áll. Bármennyire is rokonszenvezünk egy kis nemzetnek, ha ezzel szemben áll egy nagy és hatalmas szomszédja, nem vállalkozhatunk minden kö-

rülmények között arra, hogy háborúba rántsuk az egész Brit Birodalomra csupán az ő kedvéért. Ha harcba szállunk, ennél nagyobb célokért fogunk harcolni. Békészerető ember vagyok, lelken mélyéig irtózom a nemzetek közti összecsapástól és ez valószínűsíti a háború számomra. Viszont nem érzek együtt azokkal, akik erőszakkal akarnák a világot leigázni. Hiszen egy leigázott nemzetnek nem is volna érdemes élnie. A háború borzalmas dolog és nagyon óvatosan meg kell fontolni, mielőtt a háború útjára lépünk. Tisztában kell lenni azal, hogy milyen célok lebegnek előttünk s ezeknek védelmében kockáztatnunk kell mindent minden következménnyel számolva. Védekezésünknek ellenállhatatlannak kell lennie.

A háború és béke esélyei

Páris, szeptember 27. Párisban ma mindenki a béke és háború kilátásait mérlegeli. Politikai körökben számos támpontot tartanak bizakodónak. A helyzetet továbbra is válságos ítélik. A béke esélyeit a következő pontokban foglalják össze:

1. A francia-angol terv, amelyet elvben mindenki fél magáéya tett, továbbra is fennáll és a megoldás alapjául szolgál.

2. Hitler beszédében célzást tett békés nemzetközi eljárás módra. Remélhető, hogy a kancellár Chamberlainhoz intézett válaszában ezt a pontot bővebben kifejti.

Daladier a béke fenntartásáról

Páris, szept. 27. (Havas.) Daladier miniszterelnök kedden este 7.10 órakor a következő nyilatkozatot tette:

— Ennek az újabb válságos napnak a végén két megállapítást szeretnék tenni: Belpolitikai téren még egyszer szeretném hangsúlyozni az országban uralkodó teljes rendet, a nemzet hidegvérét és az általunk tett biztonsági intézkedések alkalmazását, rendszerességét.

Az Angol Légio ajánlkozott a népszavazás lebonyolítására

London, szeptember 27. Sir Frederic Morris tábornok, az Angol Légio (frontarcosszövetség) elnöke hétfőn este repülőgépen Londonba érkezett Berlinből, ahol Hitlerrel tanácskozott. Morris tábornok közölte Chamberlain-nel Hitler választát, amely szerint *nincs kifogása ellene, ha az Angol Légio mint teljesen pártatlan és semleges testület, felajánlja rendfenntartó szolgálatát a vitás szudétánemet kerületekben a népszavazás idejére és az átadást megelőző időre.*

Chamberlain követe fél órát tárgyalt Hitlerrel és azután Londonba repült

Berlin, szeptember 27. Horace Wilson kedden délelőtt félóra hosszat tárgyalt Hitlerrel. A Reuter Iroda jelentése szerint Sir Horace Wilson 1.45 órakor elhagyta Berlint, hogy repülőgépen Londonba utazzék.

V i g s z i n h á z

SONJA HENIE

legújabb, legragyogóbb világfilmje:

Táncoló angyal

Káprázatos zenés vizitáció!

— Erőteljes, vérmes kövér emberként reggelként éhgyomorral egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz kiadós belűrülést biztosít, lényegesen előmozdítja az emésztést és az anyagcserét s a vérkeringést az egész szervezetben megélénkíti. Kérdezze meg orvosát.

Most pedig arra kérem Önöket, várják be a lehető legnyugodtabban a legközelebbi néhány eseményeit. Mindaddig, amíg a háború meg nem kezdődött, remény van arra, hogy azt meg lehet akadályozni és Önök legyenek meggyőződve arról, hogy én ezért fogok küzdeni az utolsó pillanatig. Jó éjszakát mindnyájunknak! — fejezte be beszédét Chamberlain miniszterelnök.

3. Hitler hajlandó a kisebbségi kérdések rendezése után jót állni az új cseh határokért.

4. Lehetséges, hogy az utolsó pillanatban Roosevelt személyes közvetítést kísérel meg.

5. Mussolini magatartása is bizakodásra jogosít. Olaszország nem rendelt el mozgósítást és Mussolini beszédeiben a békés megoldás hívének mutatkozik.

6. Végül főképpen a fegyveres beavatkozást ellenző jobboldali körökben hangoztatják, hogy az utolsó szó a parlamentet illeti meg.

— Nemzetközi téren még nem fejeződött be a békéért való küzdelem, a tárgyalások folytatódhatnak, nem kell azt hinni, hogy a mi diplomáciánk tetlen. Ez ma számos fővárosban megnyilvánult. Nem szükséges elmondanom, mint volt frontarcosnak, hogy az a kormány, amelynek elnöke vagyok, semmilyen lehetőséget nem mulaszt el, hogy tisztességgel fenntartsa a békét.

donba utazzék.

Sir Horace Wilson két perccel a repülőterre történő megérkezése után gépkocsiba ült és gyorsan Londonba hajtatott. Távozása előtt ezeket mondotta:

— Nem tudom, visszatérek-e Berlinbe. Tárgyaltam a német kancellárral s most jelentést teszek Chamberlain miniszterelnöknek.

Wilson 5.50 órakor érkezett a miniszterelnökségre, ahová a délután folyamán Hoare és Inscip miniszterek is megérkeztek.

Kivételes intézkedések Csehszlovákiában

Prága, szeptember 27. (Cseh TL.) A kormány rendeletet adott ki, amely összeírás céljából minden külföldit jelentkezésre kötelez. Azonkívül kötelesek a külföldiek beszolgáltatni külföldi fizető eszközeiket, bejelenteni a külfölddel szemben fennálló követeléseiket, beszolgáltatni a birtokukban levő nemesfémeket és idegen pénzre szóló értékpapírjaikat. Az összeírást szeptember 30-ig kell végrehajtani.

A kormány másik rendelete kimondja, hogy külföldre csak a kereskedelmi miniszter különleges engedélyével szabad árut szállítani.

Elhalasztották a Kollégium 400 éves jubileumi ünnepségeit

„Északi határainkon túl lakó véreink megpróbáltatásainak napjaiban nem ünnepelhetünk” — állapítja meg a jubileumi bizottság

Nemzetközi bonyodalmak és háború lehetőségének még csak a szele érte Európát és a világot, máris erős visszhangja támadt a várható eseményeknek. Elsősorban a külföldi államokban érezhető nyugtalanság, ahonnan a Kollégium 400 éves jubileumára vendégeket vártak Debrecenbe.

Az események olyan gyorsan perogva követték egymást az utóbbi hetekben, hogy a kollégiumi jubileumot előkészítő bizottság célszerűnek látta, hogy az ünnepség világméreteit szűkítse és esetleges kényelmetlenségektől, vagy kellemetlenségektől a jelentkező idegeneket megóvja, amelyek utközben érthették volna őket. Ha már valaki ideérkezett volna, bizonyos lehetne benne, hogy nálunk semmi baja sem történne.

A kollégiumi ünnepségek ügyében fontos tanácskozást tartottak, amelyen több terv merült fel. Így legkézenfekvőbbnek az mutatkozott, hogy az ünnepségeket halasszák el olyan időre, amikor már nyugodtabb lesz a légkör. Szó volt róla, hogy esetleg májusban rendezzék meg a világ egyetemének kiküldöttjeivel és a többi külföldi és magyar előkelőségek részvételével a világraszóló ünnepségeket, de ugyanakkor arról is tárgyaltak, hogy most csak kis házi jellegű ünnepélyt tartsanak.

Tekintettel arra, hogy Magyarország mérhetetlenül nagy szüksége van a propagandára, már pedig az idejövő idegen tudósok és nagyságok hazatérésük után kétségtelenül nagyon becses propaganda munkát fejtenének ki mellettünk; ezért mindent elkövetnek, hogy lehetőleg olyan időben rendezzék a nagy jubileumi ünnepséget, amikor ezek a kiemelkedő faktorok eljöhettek.

De főszempont volt az, hogy a mai időkben, mikor a Felvidéken élő magyarság olyan nehéz megpróbáltatásnak van kitéve, mi nem ünnepelhetünk, még ha olyan komoly ünnepről van is szó, mint a tervezett ünnepség.

A bizottság határozatáról, — melyet báró Vay László államtitkár, egyházkerületi főgondnok elnöklésével hoztak meg, hivatalosan a következő közleményt adták ki:

A hivatalos közlemény

A 400 éves jubileumát ünneplő debreceni református Kollégium jubileumi bizottsága az október 4-re és 5-re tervezett ünnepségekkel kapcsolatosan a következő nyilatkozatot adta ki:

Legmélyebb sajnálatunkra kénytelenek vagyunk a jubiláris ünnepségeket elhalasztani. Északi határainkon túl lakó véreink megpróbáltatásainak napjaiban nem ünnepelhetünk. Ennek követke-

tében nem fejthetők ki vendégeink fogadásánál ünnepélyes formában teljes szeretetünket és megbecsülésünket. Szeretnénk olyankor ünnepelni, amikor mind eljöhettek és messziről ideutazásukkal nem volnának kénytelenek a mai fáradalmakat elviselni.

Kollégiumi jubileumi bizottság. Ezt a nyilatkozatot öt nyelven a vallás- és közoktatásügyi miniszter hozzájárulásával megküldik a jubileumot résztvenni szándékozó külföldieknek, egyházaknak, egyetemeknek, főiskoláknak és az érdekelt tudósoknak.

A felvidéki magyarság rettenetes szenvedései

Egyre fokozódik a cseh terror.

Balassagyarmat, szept. 27. Az Ipoly völgyében a csehek a községek lakosait 16—60 évig hadimunkára hajtották. Nem kímélik a bálnákat, asszonyokat és gyermekeket sem. Erdőirtást végeztek, lövészárkokat ásának velük. Az asszonyokkal kocsikat húzatnak. A hadimunkára kényszerített lakosság az éjszakát pusztaföldön hevenyészett sátrakban tölti. A felügyelőkre kirendelt őrség gúnyolódik velük. Minden harmincas csoport mellé tíz fegyveres őrt állítanak. A lakosság több helyen vagyona hátrahagyásával menekül a csehek kegyetlenkedése elől.

Oroszvár, szept. 27. A délutáni órákban nagyszámban lépték át a határt magyarok, akik életüket s vagyonukat nem érezték biztonságban az elkövetkezendő napokban. Eddig mintegy száz ember jött át és jórészt tovább utaztak.

Oroszvár, szept. 27. Pozsony-Ligetújfalui polgári kiürítése folyik. A katonaság a lakosságot a község elhagyására szólította fel. Az üresen maradt házakban és lakásokban katonákat helyeztek el. Ugyanez a sors vár Pozsonyra is, ahonnan mintegy 35 ezer ember távozott már el.

Mindenkinek a magáé!

A szlovák tanács kiáltványa a világ népeihez.

Genf, szeptember 27. Most tették közzé teljes egészében azt a kiáltványt, amelyet a Genfben székelő szlovák tanács a világ civilizált népeihez intézett. Hangoztatja a kiáltvány, hogy elérkezett az a fontos pillanat, amikor Európa uralkodó nemzetét jótánni készülnék a hibákat, amelyeket a párisi békeértekezleten főleg Cseh-szlovákia megteremtése körül elkövettek.

— Mi szlovákok — mondja a kiáltvány — felemeljük óvó szavunkat, kérjük az illetékes hatalmaktól, hogy a jövőtől e nagy munkájánál ne feledkezzenek meg éppen a legnagyobb hibáról és jogtalanságról, amely Párisban történt, amivel Szlovákiát Csehországhoz csatolták. Oly intézkedés volt ez, amely vétett a földrajz ellen, mert nem vette tekintetbe, hogy a hegyes Szlovákia a természet rendje szerint a nagy magyar Alföldhöz tartozik. Vétett ez az intézkedés a szlovák nép gazdasági érdekei ellen is, mert a népek nemcsak jóléte, hanem pusztá megélhetése is a magyar Alföldtől függ.

— Párisban — mondja másik helyen a kiáltvány — az önrendelkezési jog teljes mellőzésével döntöttek sorsunkról, mert népünket ebben az ügyben meg sem kérdezték. A csehek félrevezették a pá-

risi békeértekezletet. Nem szabad megengedni, hogy most is megtévesszék azokat, akik a cseh-szlovák kérdés helyes megoldására vállalkoztak. Nem szabad Szlovákiát kiszolgáltatni a cseheknek, azon az etnográfiai alapon, amelynek hamissága feltétlenül kiderül. Nagyobb hiba volna, ha most mindenkit kiszabadítanának a cseh járárból, csak éppen a szlovákokat hagynák meg benne. A csehek eddig is kihasználták és kizsákmányolták a szlovák földet. Körülbelül 300 ezer cseh vándorolt be Szlovákiába, hatalmába kerítette kis hazánkat és irtalom nélkül kizsákmányolja.

— Mi lenne — kérdezi a továbbiak során a kiáltvány —, ha most a csehek kénytelenek lennének kivo-

mulni a szudétánemet vidékről, Teschenből és a magyar vidékekről, ahogyan kell is, hogy kivonuljanak, mindezek a csehek megszallják Szlovákiát és hamarosan tönkretennék a szlovák népet. Ezt nem szabad megengedni.

— Mi szlovákok, aki a cseh terror elől kénytelenek voltunk külföldre menekülni, 1933-ban Genfben megalakítottuk a szlovák tanácsot s a világ civilizált népeihez fordulunk s kérjük őket, ne feledkezzenek meg rólunk, oldják meg a többivel együtt a szlovákság kérdését is. A cseh kérdés is csak akkor lesz jól megoldva, ha ez igazságosan történik. Az igazságosság jelszava pedig: mindenkiné a magáé. Garantálják tehát a cseheknek azt, ami etnográfiai joga a cseh államnak, se kevesebbet, se többet.

Cseh katonák kézi-gránátokat dobáltak a Hitler beszédét hallgató tömeg felé

Schömberg mellett, a német birodalom határára a cseh katonák hétfőn este 10 óra 35 perckor súlyos határsértést követtek el. Miközben a lakosság a piacon összegyűlt, hogy végighallgassa Hitler beszédét, a cseh katonák átlépték a határt. Összesen öt kézi-gránátot dobáltak német területre és így nagymértékben nyugtalanították a lakosságot. Szerencsére senkisé meg sebesült meg.

Prágából jelentik a Német Távirati Irodának: A morvaosztravai rendőrség elrendelte, hogy a városban valamennyi rádióvevőkészüléket azonnal be kell szolgáltatni. Hasonló rendeleteket adtak ki más szudétánemet városokban is.

Őszi és téli angol és belföldi gyapjuszővet különlegességek nagy választékban

FELDHEIM IMRE „Posztóház”
Svetits palota.

Hungária filmszínház

MA is

a nagy tetszéssel fogadott vidám, mulatságos és elegáns amerikai zenés vígjáték:

Az éjféli sláger

Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor.

VILÁGHIRADÓ!

Hitler válaszolt az amerikai elnöknek

Elhárít magától minden feljebbírást, a megoldás el nem odázható.

Berlin, szeptember 27. Roosevelt amerikai elnök ismeretes békefelhívására Hitler kancellár kimerítő választáviratot küldött. Ebben hangoztatja, hogy méltányolja Roosevelt nemesszándékait és mindenben osztja felfogását egy európai háború beláthatatlan következményei tekintetében. Eppen ezért elhárít minden felelősséget a német népről és vezetőiről, ha a további fejlődés mégis az ellenségeskedés tényleges kitöréséhez vezetne. *A békediktátumoknak egyik legkínzóbb példája volt a csehszlovák állam megalapítása, mely az állam határainak a történelemre és nemzetiségekre tekintet nélkül jött létre.* Ebben az államban bekebeleztek a szudétánemeteket is, bár ez a terület mindig német volt és lakói a Habsburg monarchia széthullása után egyhangúlag a német birodalomhoz akartak csatlakozni. A szudétánemeteket a csehek a leg súlyosabb elnyomás alatt tartották. A békés tárgyalások eredménytelenek voltak, a politikai üldözések, gazdasági elnyomás kimondhatatlan nyomorba

döntötte a szudétánemeteket. Erre jellemző, hogy már 214.000 szudétánemet menekülő tartózkodik Németországban. Megrázóan festi aztán Hitler táviratában a szudéták szenvedéseit, a halottak megszámlálhatatlan seregére, sebesültek ezreire, hajléktalanok és bebörtönözöttek tízezreire hivatkozik, mint rádló tanúkra. Aztán vázolja Chamberlain-nel folytatott tárgyalásait és kijelenti, hogy a német emlékirat javaslatai nem irányulnak másra, mint a csehszlovák ígéreteknek gyors és igazságos teljesítésére, hiszen a cseh kormány már ezt megelőzőleg az angol és francia kormánnyal egyetértésben beleegyezést adta a szudétánemet területek elcsatolásához. *A probléma által érintett emberek sorsára már nem engedi meg a kérdés megoldásának további elodázását. Most már nem a német kormányra, hanem a csehszlovák kormányra tartozik egyedül annak eldöntése: békét akar-e, vagy háborút?*

Aláírás a táviraton: Hitler Adolf.

Olaszország néhány óra leforgása alatt 8 millió férfit állíthat fegyverbe

A fasiszta nagytanács ülése éppen október elsejére a német ultimátum utolsó napjára esik.

Róma, szept. 27. Nyugat-Európa felől Olaszországba érkező utasok Anglia és Franciaország katonai készülődése után megállapítják, hogy Olaszországban semmi jel nem mutat arra, mintha Európa háború küszöbén állana. Az olasz sajtóban sem olvasni sem csapatmozdulatokról, sem pedig légvédelmi gyakorlatokról. Mindez azonban távolról sem jelenti azt, mintha nem történe semmi. De a Duce maga is mondta legutóbbi nagy beszédében, hogy a fasiszta katonai szervezete lehetővé teszi, hogy Olaszország úgyszólván néhány óra leforgása alatt

nyolc millió férfit állíthoz fegyverbe. Az sem kétséges, hogy a katonai hatóságok már meghozták a fennálló helyzetben szükséges előkészítő intézkedéseket, de azokról semmiféle közlés nem történt. Jelentős tény az, hogy a fasiszta nagytanács ülése éppen október elsejére esik, ugyanarra az éjszakára, melyen a Beneshez intézett ultimátum lejár. A fasiszták legfőbb tanácskozszervények tehát módjában fog állni a nemzetközi helyzet tekintetében állást foglalni és meghozni a szükséges intézkedéseket.

Benes egyezkedni szeretne a lengyelekkel még határrevízió árán is

London, szept. 27. Prágai hivatalos értesülések alapján hitelt érdemlő helyen úgy tudják, hogy Benes elnök Moszkai lengyel köztársasági elnöknek küldött személyes üzenetében hajlandónak nyilatkozott arra, hogy véget vessen a lengyel-cseh viszálynak még a cseh határ revíziója árán is, kölcsönös megegyezés alapján.

A Cseh Távirati Iroda a következő hivatalos jelentést közli: A csehszlovák kormány érintkezésbe lépett a lengyel köztársaság kormányával. Az érintkezés célja, hogy barátságos tárgyalások után rendezzék mindazokat a kérdéseket, amelyek megoldása hozzájárulhat a cseh-lengyel viszony további megjavításához.

Ujabb véres összeütközések a csehek és lengyelek között

Varsó, szeptember 27. Cseh-Szilézia egész területéről újabb véres összeütközéseket jelentenek a cseh hatóságok és a lengyel lakosság között. Szerencsén közelében a cseh esendőrök minden ok nélkül tüzelni kezdték a lengyel munkások egy csoportjára. Szabályos ütközet fejlődött ki, amelynek során a lengyel munkások lefegyverezték a cseh esendőröket. A harcban öt esendőr meghalt. Mindkét részen mintegy húsz ember megsebesült.

Több községben a lengyel lakosság megtámadta a fegyverraktárakat, amelyekből fegyvereket és lőszeret szerzett magának. A cseh esendőség mindenütt a legkegyetlenebb eszközökkel igyekszik megtörni a lengyel lakosság ellenállását a mozgósítással szemben. Az elmenekülő lengyelek családtagjai ellen a legkíméletlenebbül

járnak el, nem kímélve az illetők édesanyját vagy feleségét sem. A lengyellakta területeken a csehek elrekvirálják a lakosság egész állatlományát és élelmiszerkészleteit.

Lazy községben a rendőrség előtt elhaladó lengyel munkáscsoportra a esendőség minden figyelmeztetés nélkül sortűzet adott. Mintegy tíz munkás súlyosan megsebesült, a többiek a közeli erdőbe menekültek. Az elmenekült munkások feleségét kiűzték a gyárak melletti munkáslakásokból, úgyhogy a szabad ég alatt kénytelenek táborozni.

Varsó, szeptember 27. A lengyelek megtámadták a Frysztati pályaudvart és kőzigránátokat dobaltak az épületre, nemkülönben arra a lényező osztagra, amelyet viszszavonulóban találtak. Ellentétben

a cseh rádióknak azzal az állításával, hogy tescheni Sziléziában nyugalom van, a valóságban folytatódnak a letartóztatások és házkutatások. A cseh családok egyre gyorsabb tempóban távoznak tescheni Sziléziából.

Boroszló, szept. 27. A határvidéki hatóságok közlései szerint cseh oldalon, amennyire cseh területre lehet tekinteni, Ratibor s Zitteau között 214 vasúti, országúti és egyéb hidat

robbantottak fel. Azonkívül sok épületet és parasztházat lebontottak, hogy szabad kilövést biztosítsanak. A Sziléziával határos területekről kedd estig 8200 menekült jött át a határon.

A csehszlovákiai lengyel katonakötelesek továbbra is tömegesen menekülnek át a határon. Több helyütt összetűzések történtek. A csehek sok lengyelt letartóztattak és vagy a helyszínen agyonlőtték őket, vagy pedig az olasz katonai börtönbe szállították.

A lengyel kormány tiltakozott cseh repülők határsértése ellen

Varsó, szeptember 27. A legutóbbi két nap folyamán cseh repülők négy ízben repültek át lengyel terület felett.

Tekintettel a szándékok és sorozatos átrepüléseknek ezekre az esetekre, a lengyel kormány újból a leghatározottabban tiltakozott a varsói cseh követség útján a prágai kormánnyal. Hangsúlyozzák, hogy a lengyel határ ilyen meg-

sértéseit nem fogják tűrni. A lengyel kormány ugyanakkor azonnali magyarázatot kért.

Varsó, szept. 27. (Lengyel TI.) Kedden délután Csehszlovákia varsói katonai attaséja megjelent a lengyel vezérkar illetékes ügyosztályánál a sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy egy cseh repülőgép szeptember 26-án elrepült Skotu lengyel község felett.

Cseh katonák agyonlőttek egy szudétavezért

Berlin, szeptember 27. A berlini lapok jelentése szerint cseh katonák a német határ közvetlen közelében agyonlőtték dr Hartl ismert szudétánemet vezért. Dr Hartl automobilon járta be Liebau szudétánemet város környékét, hogy

ellenőrizze a szudétánemet lakosság helyzetét. Utközben cseh katonai járőrrel találkozott, amelynek vezetője minden előzetes felszólítás nélkül tüzet vezényelt az automobilra. Hartl dr-t fejlövés érte és azonnal meghalt.

Szovjet tisztak és agitátorok repültek Ungvárra

Ungvár, szeptember 27. Magánrepülőgépen több szovjet tiszt és bolsevista agitátor érkezett Ungvárra, akiket a kievii kommunista agitátor-akadémián képeztek ki. A szovjet tisztak és agitátorok megérkezésük után azonnal összeköttetésben léptek az ungvári cseh katonai hatóságokkal, a

közigazgatási hatósággal s a kárpátaljai kommunista vezérekkel.

Varsó, szept. 27. A „Kurier Poranni” megállapítja, hogy Csehszlovákiában a kommunista befolyás növekedett. Ebben az országban az általános zűrzavarban a kommunistapárt döntő tényező kezd lenni, amely hatáson nyomást gyakorol a cseh kormányra.

Páris kiűritéséről gondoskodnak

Párizs, szept. 27. A francia kormány gyors- és messzemenő intézkedésekkel igyekszik gondoskodni a főváros meglehetősen elhanyagolt állapotban levő polgári légi védekezésének megszervezéséről. A hatóságok mindenekelőtt Páris polgári lakosságának szükség esetén való gyors eltávolításáról intézkedtek. A lakosságot az ország középső és délnyugati megyéiben helyezik el, ahol már előzetes hatósági intézkedéseket hoztak a menekülők elszállásolása és ételmezése céljából. A közszolgálati emberek Párisban és környékén egyaránt tovább fognak működni. Párisban és környékén 160 figyelmeztető villamoskürt fog működésbe jönni légítámadások esetén. A hatóságok 43 ezer menekülnek alkalmas pincéhelységet írtak össze, amelyeket plakátokkal jelöltek meg. A főváros valamennyi negyedében számos orvosi segélynyújtó központot állítottak fel.

rési kiadása úgy értesül, hogy az amerikai kormány a különböző középeurópai államokban élő amerikai állampolgárokhoz hasonló felszólítást intézett, ezzel szemben az Angliában élő amerikai állampolgárok nem kapnak ilyen felszólítást.

Pershing tábornok, a világháború amerikai generalisszimusa, aki néhány hét óta mint lábadozó beteg Aix-en-Provenceban piheut, félbeszakította üdülését és hétfőn Párisba érkezett. Az amerikai tábornok csak rövid ideig maradt Párisban és azután egyenesen visszatér az Egyesült Államokba.

Teljesen megszakadt az összeköttetés Lengyelország és Csehszlovákia között

Csehországgal most már teljesen megszánt a távbeszélő, a táviró, postai és vasúti összeköttetés. Több vonat a lengyel-cseh határállomásról kénytelen volt visszatérni Lengyelországba.

Belgium katonai intézkedései

Brüsszel, szept. 27. (Havas.) A pa délelőttre összehívott rendkívüli minisztertanács délután két órakor ért véget. A minisztertanács után kiadott közlemény szerint a belga kormány elhatározta, hogy a már foganatosított katonai óvintézkedéseket kiegészíti. Elrendelte, hogy a hadsereget erősített békelétszámmal emeljék, az intézkedés oka egyesszerűen a biztonság és a béke megővése.

Hazarendelik az amerikai állampolgárokat

Páris, szept. 27. A párisi amerikai nagykövetség felszólította a Franciaországban tartózkodó amerikai állampolgárokat, hogy azonnal térjenek vissza az Egyesült Államokba.

A Newyork Herald Tribune pá-

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
szeptember 25-től október 2-ig:
»Kigyó«, Piac u. 31. Telefon: 30-95. — »Magyar Korona«, Péterfia u. 10. Telefon: 16-06. — »Csillag«, Árpád tér 1. Telefon: 29-82. — »Sas«, Hatvan u. 70. Telefon: 11-39. — »Szent Háromság«, Homokkert, Szabó Kálmán uca 14. Telefon: 17-09.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass, hogyan dolgozhass”

Emlékezzünk... Szeptember 28

— 1621. Bethlen Gábor erdélyi fejedelem serege az 1619—21-ig tartó hadjárat folyamán Pozsony felől Morvaország felé haladva beveszi Szapolca várát.

— 1914. A cs. és kir. 5. tábori tarackos ezred Podzamec-nél a csapatainak hátába jutott és gyalogságunkat üldöző oroszokat hatalmas tűzzel megállította és visszavetette. — Piotrkow-nál az erdőből előnyomuló erős orosz osztagokat nyílt állásból ügyesen vezetett tűzzel szétkergette.

— 1915. A m. kir. 41. honv. gyaloghadosztály Silno-nál áttörte az orosz vonalakat és elfoglalta Boguslawaa községeit.

x Ovodás gyermekek beiratása német délelőttökre, iskolásoknak délutáni nyelvtanításra Batthyány uca 16. Német Gyermekotthon.

— A debreceni városi tisztviselők október havi fizetésüknek 2 százalékát adják a nemzeti repülő alapra. A debreceni városi tisztviselők a és a városi közüzemek, intézmények alkalmazottai dícsétes módon vesznek részt a magyar repülésügy támogatásában. Elhatározták, hogy októberi fizetésüknek két százalékát felajánlják a Nemzeti Repülőalap céljaira. A fizetésből levont összeget együttesen továbbítják Budapestre.

— A pápa köszönetét tolmácsolta Pacelli államtitkár az Eucharisztikus Kongresszus sikeréért. Pacelli leveleiben kiemeli, hogy a Szentséges Atyának külön örömet okozott, hogy az a hit, amelyet Szent István király ajándékozott a magyaroknak, ez alkalommal olyan fényben ragyogott, hogy a világ minden részéből Budapestre összegyűlt zarándokokat bámulatba ejtette s a látott példa erejével emlékezetes nyomot hagyott halás szívében.

— Házasság. Nemes Domonkos Ödön vezérkari ezredes, Eger város állomásparancsnoka és eszékhatóság Póterffy Kató gazdasági tanárnő házasságot kötöttek.

x Naményi Gyorsiró és Gépiróiskolában, október hó elején új irodalmi szaktanfolyam kezdődik. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti kedvezmény. (Rákóczi uca 17 szám.)

x Díjtalan angol, francia, lengyel, német, orosz román nyelvtanfolyamok és olcsó rajztanfolyam kezdődnek október elsején az egyetem Népszerű Főiskoláján, telefon: 25-00. (2)

Van már színházi bérlete?

Jegyezzon, mert most érdemes lesz színházba járni!

— Árpádtéri szerdaesték. Az árpádtéri református egyházzsér gyülekezeti termében, (Kassa út 12., földszint), szeptember hó 28-án, szerdán este hat órakor megkezdődnek az árpádtéri szerdaesték. Az egyházzsér vezetősége mindenkit szívesen lát ezekre a vallásos és kulturális szerdaestékre, melyeken bibliamagyarzat, ének, szavalatok, ismeretterjesztő előadás építi s gyönyörködteti a megjelentek lelkét. A perselyek az árpádtéri egyházzsér szükségére vannak kitéve. Szeptember hó 28-án bibliát magyaráz Márki Kálmán segédlelkész felolvasást tart a világ nagy vallásáról dr Hegyaljai Kiss Géza lelképásztor. Kapható az új képeslelkészlap az árpádtéri templomról, ára 10 fillér az egyházzsér javára.

Valódi Hardtmuth-féle fekete kávéházi táblák olcsón kaphatók a »MÉLIUSZN-nál.« Telefon: 32-70.

— Halálugrás a harmadik emeletéről. Budapestről jelentik: A III. kerületi kapitányságra előállították valamilyen ügyben Tóth Ferenc alkalmi munkást. Tóth Ferenc egy óvatlan pillanatban a harmadik emeleti folyosón az ablakhoz rohant és levetette magát az udvarra, ahol súlyos sérülésekkel eszméletlenül terült el. A mentők kórházba szállították.

x Tanulmányutamról rengeteg ajándékkal hazakerkeztem. Kiss Böske, Svetits, Piac uca 43. szám.

— Japánban könyörgő istentisztelet lesz a vörös veszedelem ellen. A japán kormány elrendelte, hogy november 7-én, a német-olasz-japán kommunistaellenes egyezmény aláírásának évfordulóján, Japán összes templomaiban, szentélyeiben és imaházaiban könyörgő istentiszteletet tartsanak, Isten segítségét kérve a vörös veszedelem elleni harchoz.

x Zongoratanítást vállalok zenésiskolai módszerrel. Hatvan u. 24. Unitárius ház, első ajtó.

— Hat hónapi börtönrre ítélték egy nevelőnőt gyermeke megöléséért. A budapesti büntetőtörvényszék tegnap tárgyalta Szabó Mária nevű nevelőnő büntetőügyét. A vád szerint Szabó Mária ez év júniusában újszülött gyermekét vízbe fojtotta, majd a kanálisa dobta. A gyermekgyilkosságot másnap felfedezték és a leány ellen gyermekölés büntetése miatt vádat emeltek. A fiatal leányanya zokogva tett vallomást a bíróság előtt. „Nem akartam megölni a kicsimét, magam sem tudom, hogy történt az egész. Mire magamhoz tértem, a gyermek már haltot volt.” Több tanu kihallgatása után a törvényszék Szabó Máriaat hathónapi börtönrre ítélt. Az ítélet jogerős.

— Leugrott a budapesti III. ker. kapitányság második emeletéről Tóth Ferenc 30 éves alkalmi munkás és eszméletlenül terült el. Életveszélyes állapotban szállították kórházba.

— A vérátömlesztés csodája. A vérátömlesztés alkalmazásának különböző eseteiről közöl képes cikkeket a Toinai Világplajja új száma. A legkiválóbb magyar írók novelláin, a kitűnő cikkek dús során és a nagyszerű folytatásos regényen kívül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Toinai Világplajja egy száma 20 fillér.

— Házasság. Simon Eszter és Ormós Pál dr. folyó hó 26-án, Jándon házasságot kötöttek.

x Vattay Margit tánciskolájában, október hó másodikán főiskolai, 12-én diákkolon kezdődik. Kossuth uca 11.

x Október elsején kezdődnek angol, olasz, német nyelvtanfolyamaim, 50 fillér egy óra. Piac uca 49. szám, szerkesztőség.

— Hogyan lett a Király Színház tagjából világhírű artista? Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb új száma. — Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, premierbeszámolót, színházi pletykákat, s nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

— Schumannak a nagy zeneszerzőnek legfiatalabb lánya meghalt, Eugenie Schumann most 87 éves volt és Genfben lakott, Eugenie Schumann csak halhatatlan édesapja emlékének élt és sohasem ment férjhez.

— Newyorki felhőkarcoló 19-ik emeletéről lezuhant és szörnyet halt dr Renshaw híres amerikai vegyész, a bennitő gáz feltalálója és felesége. A világhírű egyetemi tanár szerencsétlensége egész Amerikában nagy megdöbbenést keltett.

— Zenehallgatás közben fejére esett a magashól egy kisfiú, Joksch Gyula gépszövedőnek a kisfia, a budapesti Aveg. Parkban. A gyerek a zene pavillon tetejére mászott s egyensúlyát veszítve lezuhant.

— A futballista cipője nem készülhet olyan anyagból, amely az ellenfél testi épségét veszélyezteti. A Nemzetközi Futballszabály Alkotóbizottság legújabb, már érvénybe lépett szabálymódosításai szerint a nem szabályszerű cipőt viselő játékost a játékvezető kiállíthatja.

— Másodsor viráglék Baján a cseresznyefa. Az akácfa és orgona második virágzása után most a cseresznyefa is hirdeti a hosszú, szép meleg őszt.

— Légóttalmi tanfolyam a MANSZ-otthonban. Ma délután félnyolc órakor — mint már jeleztük is — légóttalmi tanfolyam indul a MANSZ-otthonban, (Piac uca 36. I.) két délután 28-án és 30-án, tehát ma, szerdán és pénteken délután félnyolc órai kezdettel, 3—3 óras előadás keretében ismertetik a Légvédelmi Liga előadói a legszükségesebb védelmi intézkedéseket. Tekintettel a terem befogadó képességére a tanfolyamon csak előzetes jelentkezés után lehet résztvenni. Jelentkezések még ma déli 1 óráig elfogadhatnak a MANSZ irodában.

— Súlyos vasúti szerencsétlenség a Ruhr-vidéken, tizenöt halottal. A Ruhr vidékről borzalmas vasúti szerencsétlenséget jelentenek, amelynek eddig tizenöt halottja van. Borken állomáson a késő éjszakai órákban egy tolató-mozdony oldalról beleszaladt a berobogó személyvonatba s a vonat két első személykoocsját izzé-porrá zúta. Mind a két kocsi zsúfolva volt utasokkal, akik közül tizenkettőnek már csak a holttestét tudták kiásni a romok alól. Életét veszítette a személyvonat mozdonyvezetője és fűtője is. A tolató-mozdony vezetőjét súlyos sebesülésekkel vitték be a borkeni kórházba, ahol kevéssel utóbb meghalt. — A személyvonat utasai közül öt súlyos sebesültet kellett kórházba szállítani. A szerencsétlenség okának tisztázására szigorú vizsgálat indult.

A rémhírtérjesztők ellen

minden időben eljárak szigorúan, mert felelőtlen, valótlán híresztelésükkel nyugtalanságot keltenek és csak a köznek ártanak. Törvényeink szigorúan büntetik a rémhírtérjesztőket, börtönbe kerül, aki nyugtalanság keltéséhez alkalmas, valótlán hírt terjeszt és ezzel a nemzet ellenségeinek tesznek szolgálatot. A mostani időkben is felütötték fejüket a rémhírtérjesztők, akik talán nem is gonoszokdásból, hanem csakhogy érdekes, izgalmas hírt szolgáljanak barátaiknak, képtelenségeket mesélnek, nem is számítva arra, hogy a valótlán hírek továbbterjednek és megnőnek a hiszékeny, kritikátlan tömegben. Jó lesz tehát, ha egy-némely szajkók nem találnak ki »jólértesült körökből származó« híreket, mert egyhamar hívőre kerülnek, ahol csak önmaguknak méshelhetnek majd.

x Divatfüzők a legújabb model szerint készülnek Bornyinénál — Barna u. 12.

— Bombát dobtak az éjszakai órákban Onhausz József bajai kiscgazdavezér hálószobájába. Onhausz az égő kanóccal ellátott robbanószeres bádogdobozt kidobta az ablakon s az uccán az felrobant. A merénylet nagy izgalmat váltott ki.

— A párisi napilapok korlátozák terjedelmüket. A párisi napilapok elhatározták, hogy a mai naptól kezdve — az eseményekre való tekintettel legfeljebb hat oldalon jelennek meg.

— Nem közlekedik a budapest-prága-berlini gyorsvonat. Az Al-lamvasutaktól vett értesítés szerint szeptember 27-től kezdve a Budapest Nyugati pályaudvarról 7 óra 15 percekor induló 202. és ide 23 óra 18 percekor érkező 201. sz. budapest-prága-berlini gyorsvonatok nem közlekednek.

— Gödörásá közben a homokba fulladt egy faszobrász. Gyanús haláleset ügyében indult nyomozás a budapesti főkapitányság bünygyi osztályán Délben a Mexikói út 60 számú házban levő siketnémák és vakok intézetének kertjében eszméletlen állapotban találtak Gerő István 28 éves faszobrászt aki a Reiter Ferenc uca 19. számú házban lakott. Az intézet alkalmazottai, majd a mentők is első segélyben részesítették, de eredménytelenül: meghalt. Herzfelder Ödönné, az intézet gondnoknője elmondotta, hogy szombaton két embert fogadott fel, hogy a kertben gödröt ássanak. Gerő és egy társa jelentkezett, vasárnap dolgoztak délutánig. Kedden folytatták a munkát. Először azt gondolták, hogy talán társa ölte meg a faszobrászt, de később kiderült, hogy ma egyedül csak Gerő jelentkezett munkára, társa nem jött el. A halott ruhájában talált iratokból kiderült, hogy a faszobrász tüdőbajos, epilepsziás volt. Ebből arra következtettek, hogy a szerencsétlen ember munkaközben hírtelen rosszul lett, lezuhant a gödörbe és elvesztette eszméletét és így fulladt bele a homokba.

METEOR MOZI MŰSORA

Ma: 5, 7 és 9 órakor orosz világfilm: GÁR KATONAI (Volga hőse), FOX VILÁGHIRADÓ.

Román koronatanács

Bukarest, szept. 27. Károly király hétfőn este bizalmas megbeszélésre kéréste magához a kormány vezető tagjait és a román vezérkar főnökét. A tanácskozára a következő személyiségek gyűltek össze a szinajai királyi kastélyban: Miron Cristea miniszterelnök, Petrescu-Comnen külügyminiszter, Calinescu belügyminiszter, Cancicov pénzügyminiszter, Argesanu tábornok hadügyminiszter, Glas tábornok hadügyi államtitkár, Teodorescu haditengerészeti és repülésügyi

miniszter, valamint Jonescu tábornok, a vezérkar főnöke. A bizalmas tanácskozáson Károly király előkötött Petrescu-Comnen külügyminiszter ismertette az általános helyzetet, majd Glas tábornok hadügyi államtitkár számolt be, mint a hadfelszerelési ügyek vezetője, a román hadsereg felszerelésének problémáiról. A tanácskozás eredménye alapján szűkebbkörű miniszteri bizottságot küldenek ki, amely permanenciában dolgozik a hadfelszerelés megjavítása érdekében.

Jugoszláv vélemény

Belgrád, szeptember 27. Jugoszláv politikai körökben Hitler tegnapi beszédét kedvezően fogadták. Hangsúlyozzák Belgrádban, hogy Hitler szerint a szudéta-német kérdései Németország valamennyi területi követelése Európában kielégítést nyernek. Utalnak arra is, hogy Hitler beszéde

nem tette lehetetlenné a tárgyalások további folytatását. Remélik jugoszláv politikai körökben, hogy a konfliktust sikerülni fog békés eszközökkel megoldani, amire reményt nyújt az is, hogy Hitler elfogadta a brit légi ajánlatát.

Benest Londonba küldi a szovjet

Drezda, szept. 27. A Dresdiner Nachrichten prgai értesítése szerint közvetlenül Hitler beszéde után a Hradsinban minisztertanács ült össze, amely még kedden is folytatta megbeszéléseit. A lap úgy tudja, hogy Be-

nesnek azt tanácsolta a szovjet, utazon repülőgépen Londonba és lépjen személyes érintkezésbe az angol vezető személyiségekkel. Moszkva mindent megtesz, hogy támogassa Benes eljárását.

A csehek lövik a német határt

Landeshut, szept. 27. A schönbergi határon szakadatlanul tartanak a harcok. Minthogy a cseh katonák állandóan tüzelnek birodalmi német területekre, német oldalon elhatározták, minden eszközzel szembeszállanak ezekkel a kihívó kísérletekkel. A szükségessé vált védelmi intézkedések so-

rán, amikor hétfőn este a csehek Hitler beszéd hallgatónak megzavarására kézigránátot dobtak birodalmi német területre, Schönbergnél négy cseh katonát agyonlőttek. Bár a csehek állandóan tüzelnek, a Hitler Adolf hegyi út építési munkálatait ismét folytatják a németek.

Legujabb hírek a Felvidékről

Losonci jelentés szerint a vasárnapról hétfőre virradó éjszaka Losone uccain és a kékkői járás számos magyar községében magyar nemzetiségű plakátokat ragasztottak ki ismeretlen tettesek. A plakátok kitartásra és türelemre biztatják a magyarságot és figyelmeztetik, hogy a magyar szempontból kedvezőtlenül viselkedők rövid időn belül elnyerik büntetésüket.

Rimaszombatról jelentik: A hatóságok tuszként letartóztattak kb. 30 köztisztviselőben álló magyar vezetőembert és ismeretlen helyre vitték őket, Ragyole község közelében szökés közben rálöttek egy Magyarországra menekülő szlovák katonára, aki sérülésébe belehalt.

Sátoraljnahely, szept. 27. Az egész határ mentén állandóan újabb és újabb menekülők csoportjai lépik át a határt, akiknek száma naponta százakra tehető. A menekülők, akiknek igen jelentős része szlovákokból és ruténekből áll, elkéseredetten panaszkodnak a tarthatatlan állapotokról, amelyek a prágai mozgás óta teljesen illuzóriussá tették a felvidéki öslakosok életét s vagyonszerzését. A Felvidékre vezényelt cseh katonaság kiméletlen terrorral igyekszik elnyomni a nemzetiségek szabadságvágyát, letartóztatásokkal, a vezetők elhurcolásával akarja elhallgattatni a magyarok és szlovákok követeléseit. A Felvidéken példátlan izgalom uralkodik, amelynek kirobbanása — amennyiben a cseh kérdés a legközelebbi idő alatt nem intéződik el — minden pillanatban várható.

Ungvári hír szerint Kárpátalján mindenütt összetűzések fordulnak elő a csehek és az öslakó ruszinok között. A rutén földművesek és intelligencia feltűnően viseli a magyar színeket és

az uccákon összejöveteleken tüntetően énekli a Kossuth-nótát és a régi kuruc dalokat, amelyekkel a magyar szabadságküzdelmekhez fűződő hagyományaiknak kívánnak kifejezést adni. Számos helyen véres összecsapás történt cseh hatóságok személyekkel s cseh katonákkal. A cseh eszterőrség igen sok helyen az őrszobába zárkózik és nem mer a lakosság közé kimenni. A cseh tisztviselők családtagjai egymásután hagyják el a rutén földet. A ruszinok nyíltan követelik a békeszerződésben biztosított önrendelkezési jogok azonnali alkalmazását s a Magyarországgal ezer éven át fennállott belső kapcsolatok helyreállítását. Komárom, szept. 27. A felvidéki magyar és szlovák kisebbségek körében végsőkig fokozódott az izgalom. Nyíltan ellentállanak a katonaköteles férfiak a behívási rendelkezések. A falragaszokat letépték. Ismétellen véres összetűzések fordultak elő. A hegyvidéki szlovák lakosság az erdőbe menekült az erőszakoskodó cseh katonák elől. A kiméletlenül és minden ellenszolgáltatás nélkül folyó rekvirálások miatt a gazdák végső elkésredésükben több helyen felgyújtották terméskéiket. Az öslakosok vezetői csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudják visszatartani a nyílt zendülést.

A csehek kifosztják a szudétavidéket

Berlin, szept. 27. (Német TT.) Glatzról jelentik a Német TT-nek: A cseh csapatok a legutóbbi napokban minden elmozdíthatót elszállítottak a szudétaföldről. A braunau textilgyárak és fonódák leálltak, mert az egész árukészletet hosszú tehervonatokon elszállították. Halbstadban is folyamatosan van a fonódák gyapotszövetek elszállítása. A kisiparosoktól is elkoboznak minden fontos nyersanyagot, úgy hogy a kisipa-

rosok is kénytelenek voltak üzemüket leállítani. Főleg a szerszámokat és gépeket kobozzák el. A gépeket leszerelik és becsomagolják. Hasonló megfigyeléseket tettek Nachodban, Trautenauban, Gablonzban, Reichenbergben és

egész sor más keletesehországi községekben. A határvidéki falvakban a lakosság háziállatait, lovait mind elkobozták az ország belsejébe hajtották. Az állatokat részben leölték és tehergépkocsikra rakták.

A Reviziós Liga távirata Hitlerhez

Budapest, szeptember 27. Hitler kancellárnak hétfőn este elmondott hatalmas beszéde mély benyomást keltett a magyar közvéleményben. A Magyar Reviziós Liga a következő táviratot intézte Hitlerhez:

A Magyar Reviziós Liga több mint kétfélmillió tagja nevében mélyszégyen háláját fejezi ki azért az állandó érdeklődésért, amelyet Nagyméltóságod a magyar sors iránt tanúsít és aminek világtörténeti jelentőségű hangot adott hatalmas éjszakai beszédében. Reméljük és hisszük, hogy Nagyméltóságod ezt az érdeklődést a jövő-

ben is megtartja s támogatásával nemcsak a cseh uralom alatt szenvedő magyarságot segíti jogainak érvényesítéséhez, hanem a szlovák és ruszin népeket is, amelyeknek élete századok óta egybeforrt a magyarságéval és amelyek húsz év óta ugyanolyan zsarnokság alatt nyögnek. A szlovák és ruszin népek boldogulását az önrendelkezési jog alapján éppúgy szívünkön viseljük, mint az elszakított felvidéki testvéreinkét. A magyarság örök hálájával veszi körül Nagyméltóságodat.

Táviratot küldött még számos egyesület és intézmény.

Imrédy a kormányzónál

Budapest, szeptember 27. Imrédy Béla miniszterelnök kedden délután hosszasan tanácskozott Kánya Kálmán külügyminiszterrel, majd déli háromnegyed 12 órakor kihallgatáson jelent meg a kormányzónál, akinek jelentést tett a legidősebb kérdésekről.

A miniszterelnökségre visszatérve Imrédy miniszterelnök folytatta azokat a tanácskozásokat, amelyek néhány nappal ezelőtt indultak meg a parlamenti pártok és pártcsoportok vezetőinek tájékoztatása céljából. E tanácskozások során a kora délutáni órákban került sor Imrédy miniszterelnök és gróf Sigray Antal beható megbeszélésére.

Antal Sándorné 31 éves korában meghalt. Temetése Debrecenből Budapestre való szállítás utján a Farkasréti temetőben, szerdán délután lesz. Szállítását a Dankó-cég rendezi.

Varga Antal földbirtokos 27 éves korában elhunyt. Temetése Bihar-nagybajomban, szerdán délután öt órakor lesz református szertartással. Szállítását és temetését Pusztai temetkezési intézet végzi.

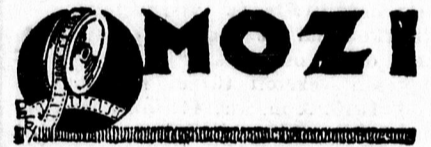
Polgár özvegy Simon Mihályné sz. Pongor Zsuzsanna 74 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután félhárom órakor lesz a köztemetői 2 A) teremből, református szertartással. Lakása: Bellegelő 495. Pusztai temetkezési intézet.

HIRDETMÉNY. A városi adóhivatal értesíti a város területén italmérsi engedéllyel bíró adózókat, hogy az 1939—1941. évi 3 éves kivétési időszakra szóló italmérsi illeték kivétel alapján szolgáló italforgalmi adatok 1938 szeptember hó 19. napjától 1938 szeptember hó 26. napjáig bezárólag közszemlére tették. A közszemlére kitett összeírás jegyzék a délelőtti hivatalos órák alatt (8 órától 2 óráig) megtekinthető a városi adóhivatal fogyasztási adó osztályában (földszint, kapubejárattal szemben, 51—52. sz. szoba). A közszemlére kitett összeírás jegyzékben feltüntetett italforgalmi adatokra vonatkozó esetleges észrevételek helyegmentesen a m. kir. pénzügyigazgatósághoz címzett beadványban a városi adóhivatal iktatójában legkésőbb

ben 1938. évi szeptember hó 29. napjáig feltétlenül beadandók, mert a felülvizsgálat határidőn túl beadott észrevételek figyelembe nem vétetnek. Városi adóhivatal.

Időjárás

Jóslás: Déli, délkeleti szél, nyugaton kissé felhős, keleten még derült idő. Az éjjeli lehűlés főként nyugaton mérséklődik. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

Vigszínház.

Táncoló angyal

Az amerikai film határtalan fényűzése ennél a filmnél is úgy érvényesül, hogy a ragyogásban alig látjuk a tartalmat. De talán nincs is itt tartalom, nem is fontos, mert Sonja Henni, ez a kiténő műkorcsolyázó hölgy addig, amíg a filmen van, mindennél többet jelent. Elmény a maga pompás művészetével. Olyan bravuros mutatványai vannak, hogy ezért érdemes megnézni a filmet. Kár, hogy éppen azért, mert vérbéli amerikai film, tele tüzelik amerikai dalokkal és az amerikai filmek kísérő ragyogásával. Mindegy Sonja Henni mindezt, még ezekért a felesleges ragyogásokért is kárpótolja az embert. Mert nemcsak kiténő korcsolyázó, de pompás, bájos szép és ügyes játéku színésznő is. A kísérő műsor friss híradója különösen érdekes, időszerep képeivel ragadja meg a nézőt. Ugy a nagy filmet, mint a kísérő műsort nagy sikerrel mutatta be a Vigszínház.

Az éjjeli sláger

Hungária filmszínház.

Nagy sikerrel mutatta be tegnap a Hungaria Az éjjeli sláger-t, ezt a vidám, ötletes s kedves meséjű amerikai vígjátékot. Az Amerikában elengedhetetlen happyendű film izelítőt ad abból, milyen „keservesen” jut el dicssége tetőfokára egy jazz-zenekar. Persze az események átszövődnék egy nem túlságosan izzó, szerelmi történettel és ami most különösen „időszerep” Amerikában, egy édes kis fiú szerepel benne, nem csekély zenei érzékkel. A főszereplők, a rendezés, a fényképezés kifogástalan. A közönség sokat kacag és ma ez mindennél többet jelent. A kísérő műsor is mulatóságos.

A PALÁNKAI VADLUDAK REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 21. közlemény —

De semmi kedvem arra, hogy mint eugszfűhrrer, haptákba álljak a saját vöm előtt!

Leült és kapkodott a levegő után, mintha a harsogó beszéd kifárasztotta volna.

— Ön nem őszinte velem. Szilánovics ur, — mondta az albinó, nedves szemét a parasztmilliomosra meregetve, mint valami vizsgálóbíró.

A nagy paraszt nem felelt, de sértődöttséget sem mutatott.

— Önnek más oka is lehet, hogy a házasság ellen van... más, komolyabb oka.

— Hát lehet más ok is... nem mondom.

— A legfőbb ok, amiért ellene vagyok ennek a násznak: Kengyel István túlságosan könnyelmű.

— Hát aztán?... Lábady Szévé is könnyelmű... — bökte ki az albinó, de hirtelen a szája elé illesztette ujjait, mint aki elszóltta magát és beleártotta magát olyan ügybe, amihez semmi köze nincs.

— Igaz... igaz... Lábady dobálja a pénzt, löversenyre jár és kártyázik... de a magát fecsérel, mert hatalmas vagyona van.

— Nos és Kengyel Pista nem a magát költötte?

— Eddig a magát költötte, de ezental az enyémet költené.

— Miért?

— Mert neki magának nincsen már egy rézpetákja sem. Fölállott. Izgatottan föl s alá robogott a szobában. Az ablakhoz érve, kibámult a világos éjszakába.

— S ha két vöm lesz... akkor legalább az egyik legyen józan, takarékos és megfontolt, — mert ha mindkettő kidobálja a pénzt az ablakon... akkor tönkremegy a vagyom. S két lányom koldulni mehet, az öreges napjaira.

Már meghitt őszinteséggel beszélt az albinóval, mintha a régi házi-orvosa volna.

— Lábady Szévé, az idősebbik lányomnak az ura, — mintagazda, de nagy házardór, kiszámíthatatlan és amit szerez, azt elviszi a szerencsejáték. Ha ő százszázalékosan rendes üzletember volna, akkor nyugodtan merném kisebbik lányomat huszárhoz adni... de éppen Lábady az oka, hogy az újabb frigy megfontolásra készlet. Nekem olyan férfi kell második vőnek, aki még a Lábadyra is vigyázna, nemhogy ő maga szoruljon gyámkodásra. Én, uram, öreg ember vagyok már, még teljes erőben ugyan, de hát Isten kezében vagyunk valamennyien.

— Nyugodtan akarok pihenni a hideg szobában... és leányaim jövőjén nem akarok nyugtalanodni odalenn. Nehéz sorsa van jó uram egy apának, akit fiúivadékkal nem áldott meg az ég.

A szivaradobozban válogatott. De nem német havannára gyújtott, csak olcsó portorikóra.

— Azután a Lábady könnyelműsége semmiség a Kengyel Pistához képest. Fejedelmi módon költözik, ahogy a kiskéri nemesek vezéréhez illik, — de teheti... elbirja a vagyona. Ellenben tudja-e mit költött el a huszár, csak az elmúlt évben.

— Már honnan tudnám?

— Negyvenezer koronát!

— Ugyan!

— Ez volt az anyai öröksége. De elfecsérelte egyetlen röpke év alatt, hogy lépést tarthasson a hercegekkel, és nagy latifundiumok uraival, akikkel közös ezredhez került... sőt talán tul is akarta szarnyalni azokat.

— Fialtság... bolondság... elmékedett az albinó, mintha ő valami öreg bácsi volna, — telítve bölcsességgel.

De a nábob be akarta bizonyítani neki, hogy mint gondos apa, mindenről pontos információt szerzett, és otthon van a főhadnagy ur dolgaiban.

— És mit költött az idén? Mit gondol?

— Sejtlemem sincs.

— Huszezer koronát!

— Ez arra vall, hogy a főhadnagy ur már a javulás útján van, — bölekedett az albinó.

— Dehogy! Azért költött kevesebbet, mert ebben az esztendőben csak huszezeret örökölt.

— És mit örökölt majd a jövő évben?

— Semmit! — morogta a nábob, s utána nagyot nyögött.

Ujra száguldani kezdett végig a szobán.

— Hát adhatom ilyen emberhez a lányt, Mondja meg Bélteky ur, őszinte véleményét.

— Hát voltak már könnyelmű fiatalemberek... akik magkomolyodtak a házasságban.

— Én azt szeretem, ha már vőlegénykorukban komolyak. Elképzelheti édes doktor, hogy én nem ilyen vő urat álmodtam magamnak.

— De most kényszerhelyzetben van. Eletről és halálról van szó. Ne felejtse el, hogy a kedves lánya

Es az albinó nyugtalanul nézett föl az emeletre, ahol még mindig nem gyult föl lámpafény.

— Nem fenyegetődzött a gyerek semmivel... csak bolond dolgokat irkálgat a naplójába.

— No lássa!

alatt, hogy lépést tarthasson a hercegekkel, és nagy latifundiumok uraival, akikkel közös ezredhez került... sőt talán tul is akarta szarnyalni azokat.

— Fialtság... bolondság... elmékedett az albinó, mintha ő valami öreg bácsi volna, — telítve bölcsességgel.

De a nábob be akarta bizonyítani neki, hogy mint gondos apa, mindenről pontos információt szerzett, és otthon van a főhadnagy ur dolgaiban.

— És mit költött az idén? Mit gondol?

— Sejtlemem sincs.

— Huszezer koronát!

— Ez arra vall, hogy a főhadnagy ur már a javulás útján van, — bölekedett az albinó.

— Dehogy! Azért költött kevesebbet, mert ebben az esztendőben csak huszezeret örökölt.

— És mit örökölt majd a jövő évben?

— Semmit! — morogta a nábob, s utána nagyot nyögött.

Ujra száguldani kezdett végig a szobán.

— Hát adhatom ilyen emberhez a lányt, Mondja meg Bélteky ur, őszinte véleményét.

— Hát voltak már könnyelmű fiatalemberek... akik magkomolyodtak a házasságban.

— Én azt szeretem, ha már vőlegénykorukban komolyak. Elképzelheti édes doktor, hogy én nem ilyen vő urat álmodtam magamnak.

— De most kényszerhelyzetben van. Eletről és halálról van szó. Ne felejtse el, hogy a kedves lánya

Es az albinó nyugtalanul nézett föl az emeletre, ahol még mindig nem gyult föl lámpafény.

— Nem fenyegetődzött a gyerek semmivel... csak bolond dolgokat irkálgat a naplójába.

— No lássa!

HUSZONHARMADIK FEJEZET.

Jairus leánya.

— Önben van minden bizodal-

mam, mondta a parasztmilliomos. És úgy nézett az orvosra, mint a kafernaumi Jairus bámult az isteni férfiakra, akik az evangéliumi időkben, betévedtek a kunyhójába, hogy mondanák a halott lányának, aki mozdulatlanul, elnyulva hevert az agyagos földön: »Kelj föl és járj!«

— Az albinó a fejét lóbálta.

— Ma már a lelki betegségeket is lehet gyógyítani! — bizakodott az apa.

— De a szerelmet?

— Az is csak lelki zavar... képzelődés... tulhevített idegállapot... téboly.

— Az albinó elmékedni kezdett.

— Hát mik is a tünetek? Összegezte a hallottakat. Kóros szerelem... zavart viselkedés... öngyilkossági hajlam, ami lehet, — hogy átöröklődés következménye. Talás sikerül valami eredményt elérni, pszicho-analitikus alapon.

— Külföldön már sokat kísérleteztek a szuggesztiós terápiával.

— Mi az? — érdeklődött Gyóko.

— Rábeszéléssel... akaratátvitellel próbálják a beteget gyógyítani a rögeszméjéből.

— Helyes... erre gondoltam és is. Gyógyítsa ki szegény kislányomat is a rögeszméjéből, — amit ő szerelemnek gondolt.

(Első köv.)

SPORT

Sporthíradó

Elmarad a vasárnapra tervezett Kelet-Dél válogatott mérkőzés, a Szent Korona Kupáért. Dél is nehézségeket támasztott, de a mostani időkben mindkét részről nehéz lett volna a legjobb együttest kiállítani. Így a mérkőzés — egyelőre elhalasztódott. Keleten a november 27-iki fordulót játszanak le, de csak azok az egyesületek, amelyek akarják, vagy tudják.

A régi osztrák-magyar válogatott mérkőzések utódjaképpen rendszeresített Budapest-Bécs labdarugómérkőzés kerül lejátszásra vasárnap Pesten. Az ellenfél ereje nem csökkent — sőt és a vonzóerő is megmaradt. A régi nagy futballcsata újul fel vasárnap. A magyar válogatott összeállítása csak a szerdai edzés után lesz végleges: most csak keretet állítottak össze. Az első garnitúra valószínűleg a következő lesz: Szabó, Futó, Bíró (esetleg Polgár), Szalay, Turay, Lázár, Kineses Sárosi, Zsengeller, Kiszely, Titkos. De lehet, hogy Kiszely helyett Déri játszik.

Jól megy a két debreceni játékosnak Lille-ben, úgy Mór, mint Finta kitűnő formában van. Mór csapata veretlen és a bajnokság élén áll. Mór az egyik legjobbjá csapatának. Finta csapata kétszer nyert, egyszer játszott döntetlenül és szinte az élcsoportban foglal helyet csapata. Finta minden mérkőzésen lö egy-két gólt. Ugyálszik a franciák is jó vásárt csináltak vele.

Lemondotta a Magyar Athletikai Szövetség az október 2-re tervezett magyar-olasz atletikai válogatott

viadalt. Indok: a magyar atléta válogatott a mostani viszonyok mellett — sok atléta szolgálata miatt nem ér rá — nem tud legjobb csapatval kiállani.

Kik jelentkezték játékezői tanfolyamra. A Keleti Játékezők Testülete szeptember végén játékezői tanfolyamot tart s erre a következők jelentkezték Debrecenből: Arany András városi tisztviselő, Hufnagel Gyula városi tisztviselő, Csabai József városi tisztviselő, Ri gola Lajos városi tisztviselő, Halmágyi Kádár István állampénztári tisztviselő, Szabó Béla állampénztári tisztviselő, Strengl Dániel állampénztári tisztviselő, Perei Sándor joghallgató, Leveles Bertalan jbt. tisztviselő, Endes Lajos MÁV főtiszt, Görögcsallás, dr Szabó Károly városi tisztviselő, Reményi György újságíró, Szöke József városi tisztviselő, Erdélyi László vill. váll. tisztviselő, Horváth Tibor MÁV alk., Fésűs József m. tisztviselő, Kántor Ferenc MÁV alk., Lingenberger Gyula MÁV alk., ifj. Szabó Kálmán (ifj), dr Baranyi Sándor vár. fog. Bogdán György MÁV alk., Tóth Béla MÁV alk. (Vidékről ezideig jelentkezés nem történt).

A Boeskuinál és az újság: Kertes már felkelt és meg is jelent a keddi edzésen. Vasfizikuma van, hamar kilábolt súlyos sérüléséből is. A Boeskuinál a Zuglói SE-vel is tárgyal, hátha lejátszaná vasárnap bajnoki mérkőzését.

A DVSC abbahagyta az edzéseket is, mivel a pálya nem áll neki rendelkezésre. Mind a négy csapata leállt egyelőre.

A keleti amatőröknel a vasárnapi program teljesen bizonytalan és éppen ezért a szokásos játékezői küldés sem történt meg hétfőn.

KÖZGAZDASÁG

Óriási forgalom a hetipiacon

Nem emelkedtek az árak. — Burgonyában hiány van.

A Rákóczi uccai piac képe megváltozott. Ezelőtt úgy a baromfipiacon, mint a zöldségpiacon az e célra kijelölt úttesten árusítottak. Tegnap már életbelépett az új rendszer. Ez azt jelenti, hogy csak egy sorban árulnak. Ezzel azt akarták az illetékesek elérni, hogy a vásárlóközönség ne tolongjon. Ezt el is érték, ellenben a piac hosszabbra nyúlt. A piac kitöltődött a Leány, Meszena és a Kölesey uccára. A burgonyapiacot is elkülönítették, most a Rákóczi ucca végén van.

Az új rendszer ellenére kitűnően sikerült a piac. Ez annál meglepőbb, mert hónap vége van. Különben a téli elkékekben volt nagy forgalom. Sok árút hoztak be és főleg emiatt nem emelkedtek az árak. Egyedül a burgonyakereskedők panaszkodnak, hogy nem kapnak elég árút, pedig igen sok van rakláron. Az ár itt sem emelkedett, mert a vásárlóközönségre nem tudják áthárítani az esetleges várható drágulást.

A baromfipiac is jól sikerült. Itt is sok árú volt és sokat vásároltak. Most is a kővéráruban volt nagy forgalom.

A gyümölcs piac is rakott volt gyümölcseivel. Különösen sok a szőlő. Az ára stagnál. Borszőlő kilója 20—26 f. a csemegeszőlő 36 fillér.

Zöldségárak: vereshagyma 12 fillér, fokhagyma 20—36 fillér, zeller darabja 2—6 fillér, burgonya rózsza 7—10 fillér, vegyes 5—6 fillér, fejeskáposzta kg 3—4 fillér, kelkáposzta darabja 6—12 fillér, paradicsom kg. 12 fillér, uborka savanyítani való 100 darab 40 fillér, salátának való darabja 1 fillér, zöldpaprika 6 drb 10 fillér savanyúkáposzta kg. 30 fillér, karfiol kg. 30—40 fillér, sárgarépa csomója 4—6 fillér, zöldség csomója 4—6 fill. karalábé drb 2—4 fillér, spenót, sóskák csomója 4 fillér, saláta feje 4 fill.

tők kg 2 fillér, zöldtengeri drb 2—5 fillér, vereskáposzta drb 16 fillér, cékla kg 7—10 fillér.

Baromfiárak: pulyka sovány kg. 80—100 fillér, liba, kacsa sovány kg. 80 fillér, liba, kacsa kóvér kg 110—120 fillér, tyúk kg 90 fillér, rántani való csirke páronként 110—180 fillér csirke kilója 120 fillér, tojás darabja 8—9 fillér, kilója 1.50—1.60 fillér.

Gyümölcsárak: nemes alma kg. 30—60 fillér, közönséges alma 10—30 fillér, körte kilója 20—60 fillér, bírsalma 16—40 fillér, szilva kg. 30—44 fillér, szőlő csemegé 36—50 fillér, borszőlő kg 20—36 fillér, őszibarack 20—90 fillér, dió kg 80—110 fillér, dinnye kg. 7—12 fillér, citrom drb 7—12 fillér, újfűge kg 120 fillér.

SERTÉSVÁSÁR.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 1560 darab sertést. A vásári állományból angol hússertés-felhajtás 250 darab volt. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 121—122 fillér, 340 kilón alul 110—117 fillér, I. szedett sertés 108—110 fillér, II. 102—107 fillér, III. 90—97 fillér kilónként.

LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR

A tegnapi napon megtartott lóvásárra felhajtottak 157 darab lovat, ebből elkelt 78 darab. Árak: vágóló 80—155 pengő, silány igásló 90—180 pengő, közepes igásló 190—300 pengő, jó igásló 300—600 pengő, kocsiló 500 P és azon felül. Irányzat igen lanyha.

Szarvasmarhát felhajtottak 673 darabot, elkelt 278 darab. Árak: élő súlyú kilónként: jó minőségű vágómarha 50—62 fillér, közepes minőségű vágómarha 40—50 fillér, silány marha 30—40 fillér, borjú 65—82 fillér, növedékmarha 50—62 fillér, tinó, ökör 65—75 fillér, fejőstehen darabonként 250—500 pengő. Irányzat lanyha.

43.218/1938. C. szám. **HIRDET-MÉNY.** A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekeit lakosságát, hogy az OFB által Ungvári József és társai Bellegelő 335. sz. alatti ingatlanából megváltott 18.718/4. hrszámú 1 kat. hold, továbbá 18798.8. és 18799.3. hrszámú 1895 négyszögöl területű, valamint Horváth Gábor Fáy dűlő 37. szám alatti ingatlanából megváltott 29.851/

14. hrszámú 1 kat. hold területű mezőgazdasági művelés céljait szolgáló ingatlanok megüresedtek. A felsorolt ingatlanokra igényeiket a városi elsőfokú közigazgatási hatóság földszint 40. számú hivatalos helyiségébe naponta a hivatalos órák alatt folyó évi október hó 5-ig terjedő időben mindazok bejelenthetik, akik az 1920:XXXVI. t.-e. 2. §-a szerint földhöz juttathatók és velük szemben

ugyanazon törvény 3. §-ában felsorolt kizáró okok fenn nem forognak. Az igénylők ezeken a felvételre kívül hitelt érdemlően azt is igazolni kötelesek, hogy jelentkezésük alkalmával az általuk igényelt ingatlanok megállapított vételárának 20 százalékát részükre való juttatás esetén egyösszegben és készpénzben tudják kifizetni. Igazolni tartoznak továbbá az igénylők azt is, hogy terhükön két

évnél régebben esedékessé vált köztartozás nyilvántartva nincsen. A felesleges munkátöbblet elkerülése céljából figyelmezteti a hatóság az igénylőket, hogy a most meghirdetett feltételek fennállásának mindegyikét már a jelentkezés alkalmával igazolniuk kell, mert ellenkező esetben az igénylők jelentkezése figyelembe nem vehető. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

Gyermek harisnyák és pizza-mák nagy választékban olcsó árban a Fischer boltban
Teleki u. 73.

Levelezés

Ismeretlen ismerőssel ismerkedni szeretnék. Tudassa velem, hol és mikor? Uccabelije, akinek üdvözetet küldött. 1175

Alkalmazást nyer férfi

Kifutó
felvétetik, fűszerüzlet, Péterfia 11. 1176

Gyors- és gépirásban
jártas gyakorornok keres tetik. Sajátkezűleg írt ajánlkozásokat „Érett-ségizett” jellegére a kiadóban kérünk. 1173

Megbízható
kifutó felvétetik Shell olajüzlet, Deák Ferenc ucca 1. szám. 1174

Tanulónak
jó családból való, szorgalmas fiú fűszerüzlet-be felvétetik, Csapó u. 88. szám. 1156

Jó munkás
fodrászsegédet azonnal felveszek, Péterfia 61. 1155

Fiatal
fodrászsegédet azonnal felveszek, Péterfia 61. 1155

Kifutó fiú
azonnalra felveszek, Hatvan ucca 31. 1171

Hölgyfodrász-
segéd, parfékt munkac-rót, azonnali belépés-re keresek, vidékre. — Bővebbet: Róth. Hatvan ucca. 1153

Timárségédeket
és napszámókat fel- veszünk. Teleki ucca 36. szám. 1152

Alkalmazást nyer nő

Trafikba
elarusítónót keresek, száz pengő óvadékkal. Szepesség ucca 23. 1168

Alkalmazást keres nő

Fodrásznő,
vasondulál, manikűröz, október elsejére állást keres. Cím a kiadóban. 1114

Háztartási alkalmazott

Szakácsnőt vidékre,
esakis hosszú bizonyít- ványval bírót felveszek. Jelentkezzen: kiadóhivatalban. 35

Jómegjelenésű
zsidószakácsnő, buda- pesti úri házhoz felve- tetik. Jelentkezzen: Weisznál, Nyomtató u. 20. szám. 789 10. 4.

Mindenesfőzőnő
rendes, tisztaságszerető két személyhez felvé- tetik, Svetits bérház, 3 udvar, I. em 10 a. 1166

Bejáró
mindenesnő felvétetik, Pásti ucca 2., II. balra sarok lakás. 1165

Szobaleányt,
jó bizonyítványval fel- veszek, október elsejé- re, dr Geszti, Augusztá szőanatórium. 1154

Szobaleányt
keresek, Rákosi Jenő u 4. szám, III. emelet, 6 ajtó. 1178

Ajánlat

Ciánózlasson
bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal, Rá- kózi ucca 9. sz., tele- fon: 14-27 1650 10. 1.

Kalapudjónságok
nagy választékban. — „Arany”-nál. Alakita; modell után 1 pengő. Sas ucca 4. 1111 9. 30.

Ciánózási
vállalat, Varga ucca 10 szám. Szücs Imre és Szücs Imréné. 1264 10. 1.

Lela
zománcozott asztal- tűzhelyek, székálya- hák raktáron. Fele- lösséggel készít és szakszerűen javít zvmáncozott asztal- tűzhelyekt. Csapó u. 87. sz. 118+

Poloskairást
ciángázzal, lakások át- vizsgálását felelősséggel végzi, Kiss, Kigyó ucca 5. szám. 1950 10. 8

Takarékfő-helyek
készen kapnatók. Javi- tását ha nem süt, fűs- től, javítom, felelősség- gel, Nagy István, Szé- chenyi ucca 6. 500 10. 17.

Börkabátfestés,
cipő, retikul, stb. vil- lanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány u. 10. szám. 498 10. 17

Butort,
varrógépet, minden ingóságot veszek, el- adok. Hívásra ház- hoz megyek Medgye- si, Csapó 49. 836 VIII. 28.—IX. 28

Sempertova
nemes homlokzati va- kolati anyag kapható a Debreceni Működgyár rt-nál. 272+

Varrógép-
köleszítés, vétel, csere, eladás. Minden varró- géphez alkatrész kap- ható. Javítások jótállás- sal, Eisenberger, Csapó ucca 101. szám. 55+

Kereslet

Veszek
használt bútort, padlás és pincelomot. Hívásra jövök. Andrásó Csapó ucca 16. telefon: 32-11 1996 +

Istelligens
lakótársnőt keres úri- asszony. Cím a kiadó- ban. 1159

Bútor

Dióhálok,
kombinált szekrények, rekamiék, ebédlők, író- asztalok, hármasszek- rények, asztalok, szé- kek, jégszekrények, konyhabútorok olcsón: Bútormagazin, Széche- nyi u. 6. szám. 50+

Ó L M O T

vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Hálók,
ebédlők, irodaberende- zések, konyhák, vil- lanymotorok, rekamiék, különféle bútorok el- adása. Dégenfeld tér 6. 62+

Többféle
használt bútorok el- adók. Veres ucca 4. 1151

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
altisztek, tűzifát, sze- net legoalsóbban kap- hatnak Vágó tűzifake- reskedésében, Margit- fűrdőnél, telefon 10-24 1169 vv.

Téltre,
kőszent, fát, most sze- rezzen be legoalsóbban kapható Grünfeldnél, Hatvan ucca 21., tele- fon: 29-82. 374 10. 14

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Raktárhelyiségeket
keres azonnalra szék- háza közelében az Ipar kamara. 1169

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
szoba, konyha, előszo- ba, spájz. Értekezni le- het: Böszörményi út 52 1115

Egy szoba,
konyha használatlalt, azonnal is kiadó. — Ugyanott bútorozott szoba is. Széchenyi u. 19. szám. 1167

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
előszoba, konyha, min- den mellékkeliséggel, november elsejére ki- adó. Csokonai ucca 44.

Butorozott szoba

Bútorozott
szoba, központi fűtés- sel, azonnal kiadó. Ér- tekezni: Aszmann üz- let. Piac ucca 27. 1164

Uccai
bútorozott szoba, egy két személynek kiadó. Pacsirta ucca 49. 1160

Különbejárátú
bútorozott szoba kladó püspöki palota, 1 kapu II. emelt 5. 1162

Egy, vagy két
egymásba nyíló, par- kettes bútorozott szoba fűrdőszoba használat- tal kiadó. Szent Anna ucca 18. 1161

Különbejárátú
bútorozott szoba kiadó Piac ucca 77. dr Hajnal 1157

Bútorozott
uccai kényelmes szoba kiadó. Péterfia ucca 30 1158

Vegyés

Grafológusnő,
mindenről felvilágosít. Problémáit megoldja. Fogad: Széchenyi ucca 43. szám. 1120

Intelligens
lakótársnőt keresek, takarításért rendes pár nak lakást adok. Csapó ucca 91. szám. 1171

Villámzáros
fekete pénztárcám el- tulajdonítóját felkérem hogy azt azonnal szol- gáltassa be a kiadó- hivatalba. Személyét már egyébként is biz- tosan ismerem. Hatvan pengőt meglarthat. El- járást ekkor beszünt- tetem. 1150

Ingóság eladás

Bontásból
kikerült jó minőségű téglá, ikerablak, kira- kati portálé, vasrács- kapu, vasrácsok, vasge- rendák, faanyagok mű kölepesók, vasajtók, s vasablakok nagyon ol- csón eladók, hitelbanki építkezésnél. 460 10. 16

Két darab
90/160 belméretű, nyole- rámás benyíló ablak, üveggel együtt olcsón eladó. Pacsirta ucca 3. szám alatt. vv

Függőlámpa,
szép nagy, réz villany- ra való eladó. Domokos Lajos ucca 6. 1102

Eladó
egy férfi átmeneti ka- bát, Simonffy ucca 5. 1160

Eladó házhely

Házhelyek,
beállított termő gyü- mölcsőssel eladók. — Sesztina ucca 4. (Kis- állomás mellett). 818 10. 6.

Házhelyek
a Hid ucca 14. szám alatt, továbbá 7 szo- bás ház a közismert Bagolyvár vendéglő- vel eladók. v. v.

Eladó ház

Nagyszerű
tökebefektetés!
Tisztán 6 százalékos kamatot hoz, a Nap u. Attila tér, Baross ucca sarkán levő üzletesház. A saroképületben csin- osan berendezett kis- vendéglő, minden ké- nyelemmel és lakással. Aláépített épület. — A Nap ucca 22. számú ház, négyszobás úri la- kással, parkett, fűrdő- szoba, viz, villany, gáz- vezetékkel, virágos ud- var, fákkal, szőlőügas- sal. Készpénzará 23.000 pengő. 23 A+

Eladó föld

Eladó
Bocskay kertben 800 négyszögöl termő szőlő rajta lakás, pince. Cím a kiadóban. 1149

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTULI KÖNYV-és LAPKIADÓ
KÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
IFJ. SZIGETHY GYULA
Igazgató.